IV

(Retsakter vedtaget inden den 1. december 2009 i henhold til EF-traktaten, EU-traktaten og Euratomtraktaten)

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 24. marts 2009

om statsstøtte C 47/05 (ex NN 86/05) fra Grækenland til Hellenic Vehicle Industry A/S (E.L.V.O.)

(meddelt under nummer K(2009) 1476)

(Kun den græske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

(2010/273/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 88, stk. 2, første afsnit,

under henvisning til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 62, stk. 1, litra a),

efter at have opfordret interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger i overensstemmelse med disse artikler [1], og

ud fra følgende betragtninger:

1. SAGSFORLØB

(1) Med brev af 27. maj 2002 modtog Kommissionen en klage, hvori det hævdedes, at de græske myndigheder havde ydet statsstøtte til E.L.V.O. — Hellenic Vehicle Industry A/S (herefter »ELVO«).

(2) Efter en omfattende udveksling af synspunkter med de græske myndigheder underrettede Kommissionen, i et brev af 7. december 2005, Grækenland om sin beslutning om at indlede proceduren i EF-traktatens artikel 88, stk. 2, hvad angår denne støtte.

(3) Kommissionens beslutning om at indlede proceduren blev offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* [2]. Kommissionen opfordrede interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger vedrørende den omhandlede støtte.

(4) Kommissionen har ikke modtaget bemærkninger fra interesserede parter.

(5) Grækenland fremsatte i brev af 1. marts 2006 sine bemærkninger til Kommissionens beslutning. Grækenland fremlagde yderligere oplysninger den 26. juli 2006, den 28. juli 2006, den 2. august 2006, den 22. juni 2007, den 2. juli 2007, den 31. august 2007, den 6. september 2007, den 18. oktober 2007, den 22. februar 2008 og den 20. august 2008.

(6) Den 4. maj 2007 fandt et møde sted mellem ansatte i Kommissionen og de græske myndigheder, hvor repræsentanter for ELVO også var til stede.

2. DE RELEVANTE KENDSGERNINGER

2.1. Støttemodtageren

(7) ELVO er en virksomhed, der producerer militærkøretøjer, civile køretøjer og reservedele. Virksomheden er beliggende i Thessaloniki i Grækenland og er den største leverandør af køretøjer til den græske hær.

(8) Ifølge de foreliggende oplysninger producerer virksomheden følgende typer køretøjer: busser, elektrisk drevne busser (trolleybusser), dumpers, køretøjer til transport af tønder, tankvogne, brandbiler, snerydningskøretøjer, køretøjer til transport af fly, kraner, traktorer, lastbiler, påhængskøretøjer, terrængående køretøjer (jeep), tanks og pansrede køretøjer.

(9) Virksomheden blev oprettet i 1972 under navnet STAGIER ELLAS A.B.E., der fremstillede traktorer, lastbiler, cykler og motorer. I 1987 ændrede virksomheden navn til ELVO med den græske offentlige sektor som hovedaktionær.

(10) Ved en aftale af 29. august 2000 om salg af aktier erhvervede Mitilinaios-koncernen 43 % af aktierne i ELVO i et offentligt udbud (dette salg er i det følgende benævnt »delvis privatisering«). I dag ejer den græske stat 51 % af ELVO.

(11) ELVO har i dag ca. 672 ansatte (tallet er fra 2007). Omsætningen var i 2007 på 84 mio. EUR.

[1] EUT C 34 af 10.2.2006, s. 24.
[2] Se fodnote 1.

2.2. **Støtteforanstaltningerne**

2.2.1. *Skattefritagelse i henhold til lov nr. 2771/1999*

(12) Ved artikel 15, stk. 3, i lov nr. 2771/1999, der blev vedtaget den 16. december 1999, blev ELVO fritaget for alle sine forpligtelser over for det offentlige med hensyn til skatter og bøder vedrørende regnskabsårene 1988-1998 (herefter »skattefritagelse A«). Ifølge de græske myndigheder, svarer det til en fritagelse på 1 193 753 186 GRD (3 503 310,89 EUR) ([3]), som ELVO skyldte til det offentlige.

(13) I de græske myndigheders bemærkninger vedrørende Kommissionens beslutning om at indlede proceduren i henhold til EF-traktatens artikel 88, stk. 2, gjorde de Kommissionen opmærksom på yderligere to støtteforanstaltninger vedrørende ELVO.

2.2.2. *Skattefritagelse i henhold til lov nr. 1892/90*

(14) Ved en beslutning ([4]) udstedt i medfør af artikel 49 i lov nr. 1892/90 eftergav de græske myndigheder ELVO en gæld på 3 546 407,89 EUR i skatter og afgifter (herefter »skattefritagelse B«). Dette beløb svarede til ELVO's skattemæssige forpligtelser fra 1998 (året, hvor den foregående skattekontrol fandt sted) indtil salget til Mitilinaios-koncernen. Skattefritagelsen bestod i, at skattemyndigheden tilbagebetalte de skatter og afgifter til ELVO, som virksomheden tidligere havde erlagt. Beløbet er fordelt således:

— 2 912 380,90 EUR vedrørte moms, som ELVO havde betalt efter den delvise privatisering, men som skulle betales for perioden mellem 1. januar 2000 og 29. august 2000, da den delvise privatisering fandt sted. Dette beløb blev tilbagebetalt af de græske myndigheder i to rater den 7. november 2002 (900 000 EUR) og den 6. februar 2004 (2 012 318,90 EUR).

— 634 088,99 EUR svarer til den skat, som ELVO havde betalt for driftsårene 1998, 1999 og 2000 (indtil den delvise privatisering). Grækenland har ikke anført den præcise dato for tilbagebetalingen af disse beløb.

2.2.3. *Lånegarantien*

(15) I 1997 optog ELVO et lån på 23 008 134,635 EUR i den tyske bank Bayerische Hypo og Vereinsbank AG. Den græske stat stillede garanti for lånet (herefter »lånegarantien«). ELVO stillede ikke sikkerhed til gengæld for garantien, men betalte staten en provision på 1 % af beløbet. De græske myndigheder meddelte Kommissionen, at lånet var blevet anvendt til finansiering af produktionen inden for rammerne af Forsvarsministeriets programmer for indkøb, og især til produktion af […] (*) til den græske hær.

3. **BAGGRUNDEN FOR AT INDLEDE PROCEDUREN I EF-TRAKTATENS ARTIKEL 88, STK. 2**

(16) Som nævnt ovenfor meddelte Kommissionen, i sit brev af 7. december 2005, Grækenland, at den havde indledt proceduren i henhold til EF-traktatens artikel 88, stk. 2, hvad angår skattefritagelse A, som den anså for statsstøtte. Kommissionen nærede tvivl om, hvorvidt støtten var forenelig med fællesmarkedet. Tvivlen havde følgende årsager:

(17) Under den udveksling af synspunkter, der var gået forud for beslutningen om at indlede proceduren, hævdede Grækenland, at hele ELVO's virksomhed var omfattet af EF-traktatens 296, eftersom ELVO hovedsagelig fremstillede militærkøretøjer til den græske hær. Kommissionen konstaterede dog, at ELVO desuden fremstillede køretøjer til civil anvendelse og køretøjer til både civil og militær anvendelse. Grækenland har ikke påvist, at skattefritagelsen kun vedrørte ELVO's militære produktion, og at den blev anset for nødvendig for Grækenlands væsentlige forsvarsinteresser.

(18) Derfor vurderede Kommissionen, at kun en del af den økonomiske støtte, som var ydet til ELVO, begunstigede den militære produktion, som kan være omfattet af anvendelsesområdet for EF-traktatens artikel 296, og at den støtte, der blev ydet til den produktion, som ikke er omfattet heraf, burde undersøges inden for rammerne af proceduren i EF-traktatens artikel 88, stk. 2.

(19) I det samme brev anmodede Kommissionen Grækenland om i henhold til artikel 10, stk. 3, i Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 ([5]) at fremlægge oplysninger om visse punkter, herunder:

— oplysninger om enhver anden økonomisk støtte, der er ydet til ELVO fra offentlige midler

— materiale, der viser, at der blev ført særskilte regnskaber over indtægter og udgifter vedrørende den civile produktion (herunder produkter til både militær og civil anvendelse) og den militære produktion, og at støtten kun kom den pågældende militære produktion til gavn

— tal for omsætningens fordeling på de forskellige kategorier af produkter (produkter til civil anvendelse, produkter til både militær og civil anvendelse og militære produkter).

4. **DE GRÆSKE MYNDIGHEDERS BEMÆRKNINGER**

(20) Efter Kommissionens beslutning om at indlede undersøgelsesproceduren fremkom Grækenland med følgende bemærkninger.

([3]) Beløb angivet i euro af de græske myndigheder.

([4]) Denne beslutning blev kun gennemført i aftalen om salg af aktier af 29.8.2000 mellem den græske stat og Mitilinaios-koncernen.

(*) Underlagt tavshedspligt.

([5]) Forordning (EF) nr. 659/1999 af 22.3.1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93 (EFT L 83 af 27.3.1999, s. 1).

4.1. **Andre støtteforanstaltninger**

(21) Efter Kommissionens brev underrettede Grækenland Kommissionen om skattefritagelse B og lånegarantien, jf. ovenfor. Grækenland erklærede, at ELVO ikke havde modtaget anden støtte fra offentlige midler.

4.2. **EF-traktatens artikel 296's relevans**

(22) Grækenland har bekræftet, at ELVO ikke førte separate regnskaber for den civile og den militære del af produktionen. Grækenland har dog hævdet, at ELVO hovedsagelig producerede militært udstyr. I perioden fra 1987 til 1998 udgjorde de »militære programmer« således 85 % af virksomhedens salg. At den militære produktion udgjorde 54 % af salget i 1999, er helt ekstraordinært og skyldes en aftale fra 1997 om levering af busser og trolleybusser til forskellige offentlige instanser (i den efterfølgende periode 2000-2002 steg den militære del af salget således til det normale høje niveau, hhv. 64,61 %, 72,59 % og 98,40 %). Bortset fra i 1999 dækkede størstedelen af ELVO's produktion således militært materiel, som kan komme ind under anvendelsesområdet for EF-traktatens artikel 296.

4.3. **Princippet om den private sælger**

(23) For så vidt som skattefritagelse A og B ikke er omfattet af EF-traktatens artikel 296, bør de undersøges inden for rammerne af den delvise privatisering af ELVO. Privatiseringen fandt sted ved en åben udbudsrunde, hvor otte græske og internationale koncerner tilkendegav interesse. Fire af disse indgav antagelige bud. Mitilinaios-koncernens bud blev anset for at være det bedste.

(24) Som led i privatiseringsproceduren besluttede den græske stat, at ELVO skulle sælges fritaget for alle skatte- og afgiftsforpligtelser, som var kendt før gennemførelsen af salget, og at enhver skatte- og afgiftsforpligtelse, som måtte opstå før salget, men først ville forfalde til betaling senere, skulle påhvile den græske stat. Disse vilkår indgik i udbudsbetingelserne og var kendt af alle deltagerne (hvis bud afspejlede deres forventning om, at denne gæld ville blive slettet). Formålet var at sikre den højest mulige pris for aktierne (uden skattefordringerne).

(25) Den græske stat hævder, at det er almindeligt anvendt forretningspraksis i lignende aftaler, at sælger påtager sig de økonomiske forpligtelser fra den solgte enhed, som ikke er opfyldt på det tidspunkt, hvor handelen finder sted. Endvidere hævder de græske myndigheder, at den pris, som Mitilinaios-koncernen betalte (12 179 071 EUR), udgjorde en betydelig nettomodydelse, også efter fraregning af den gæld, der blev eftergivet (netto 5 129 298,12 EUR).

(26) Derfor hævder Grækenland, at staten handlede på tilsvarende måde som en privat sælger, der ønsker at optimere sin fortjeneste ved salg af et aktiv, og at skattefritagelse A og B derfor ikke indebærer statsstøtte.

4.4. **Statsstøtteordning N 11/91**

(27) De græske myndigheder har desuden henvist til statsstøtteordning N 11/91, som Kommissionen godkendte ved sit brev af 11. juli 1991. Den pågældende ordning giver mulighed for at yde statsstøtte i form af eftergivelse af gæld eller konvertering af gæld til aktier i forbindelse med privatiseringen af 208 virksomheder i den offentlige sektor, herunder ELVO. Ordningen kræver dog, at en sådan støtte meddeles Kommissionen i to tilfælde:

— hvis virksomhedssalget er gennemført med en anden procedure end et åbent udbud, dvs. med direkte salg til tredjemand

— hvis virksomheden har haft aktiviteter inden for bestemte sektorer, herunder bilindustrien [6].

(28) De græske myndigheder hævder, at eftergivelsen af gæld i medfør af lov nr. 1892/90 var omfattet af denne ordning. Eftergivelsen krævede ikke forudgående meddelelse til Kommissionen, da salget af 43 % af ELVO blev gennemført ved en åben udbudsrunde og ikke hørte under kategorien »bilproducenter« i den betydning, hvori udtrykket er anvendt i bestemmelserne om statsstøtte, da der var tale om en producent af militært udstyr.

5. **VURDERING**

5.1. **EF-traktatens artikel 296**

(29) Før selve indholdet af støtteforanstaltningerne vurderes på grundlag af statsstøttereglerne, er det hensigtsmæssigt at undersøge Grækenlands påstand vedrørende konsekvenserne af EF-traktatens artikel 296.

(30) På grundlag af artikel 296, stk. 1, litra b), er traktatens bestemmelser ikke til hinder for, at en medlemsstat kan træffe »de foranstaltninger, som den anser for nødvendige til beskyttelse af sine væsentlige sikkerhedsinteresser, og som vedrører fabrikation af eller handel med våben, ammunition og krigsmateriel; disse foranstaltninger må ikke forringe konkurrencevilkårene inden for fællesmarkedet for varer, som ikke er bestemt specielt til militære formål.« Denne bestemmelse anvendes i en liste over produkter, som Rådet udarbejdede i 1958 (jf. EF-traktatens artikel 296, stk. 2), og som bl.a. omfatter (listens punkt 6): »kampvogne og særlige kampkøretøjer: … b) militærlignende køretøjer, bevæbnede eller pansrede, herunder amfibiekøretøjer c) panservogne …«.

[6] På fransk »automobiles«.

(31) Dette betyder, hvad denne sag angår, at EF-traktatens bestemmelser om statsstøtte ikke gælder for foranstaltninger i forbindelse med produkter, som indgår i listen fra 1958, på betingelse af at disse foranstaltninger anses for nødvendige til beskyttelse af den pågældende medlemsstats væsentlige sikkerhedsinteresser.

(32) Ifølge retspraksis skal en medlemsstat, der påberåber sig EF-traktatens artikel 296, fremlægge dokumentation for, at undtagelserne ikke overskrider grænserne for sådanne usædvanlige tilfælde ([7]).

(33) Grækenland har for det første hævdet, at hele ELVO's produktion, eller i hvert fald en væsentlig del af den, vedrører militært materiel, der er omfattet af EF-traktatens artikel 296, stk. 1, litra b), hvor traktatens regler om statsstøtte ikke finder anvendelse, hvorfor det kan udelukkes, at der blev ydet ELVO statsstøtte.

(34) Dette synspunkt kan ikke accepteres. Det fremgår tydeligt af oplysningerne i sagen, at ELVO's produktion ikke kun vedrører varer, som hører under anvendelsesområdet for EF-traktatens artikel 296, men også varer, som enten anvendes til både civile og militære formål eller udelukkende til civile formål (jf. ovenfor i betragtning 8 og 17). Alene af denne grund kan Kommissionen ikke acceptere den generelle påstand, at alle ELVO's aktiviteter er omfattet af EF-traktatens artikel 296, stk. 1, litra b). Anvendelsen af denne undtagelse bør vurderes separat for hver enkelt støtteforanstaltning ud fra dennes formål og anvendelsesområde.

(35) For så vidt angår skattefritagelse A og B kan Kommissionen ikke acceptere påstanden om, at de er omfattet af EF-traktatens artikel 296. Da der ikke føres særskilte regnskaber for den civile og den militære produktion, er det nemlig ikke muligt at fastslå, om disse foranstaltninger udelukkende ville komme den militære produktion til gavn.

(36) Det forholder sig anderledes med lånegarantien. Grækenland har oplyst, at garantien vedrørte et lån, som ELVO optog for at udføre bestillinger på køretøjer til den græske hær. Den første bestilling vedrørte […], som udtrykkeligt indgår i den liste over militært materiel, som er omfattet af EF-traktatens artikel 296. Den anden bestilling vedrørte […], som ved første øjekast kan anses for at være til både civil og militær anvendelse, og derfor kun er omfattet af EF-traktatens artikel 296, hvis der udelukkende er tale om varer til militær anvendelse. Grækenland har i denne forbindelse officielt erklæret, at […] blev fremstillet efter den græske hærs […] forskrifter. Kommissionen accepterer, at […] på grund af deres karakter indgår i den liste over varer, der er angivet ovenfor i betragtning 30, hovedsagelig listens punkt 6, litra b). Grækenland har desuden forsikret Kommissionen om, at alle […] var leveret til […] til anvendelse udelukkende til militære formål, hvilket bekræftes i et brev fra Forsvarsministeriet. Desuden har Grækenland erklæret, at […] skulle anvendes til udførelse og understøttelse af militæraktioner og vurderedes at være hensigtsmæssige til disse formål […]. Kommissionen accepterer, at køretøjerne er nødvendige til beskyttelse af Grækenlands væsentlige sikkerhedsinteresser.

(37) Kommissionen accepterer, at den bestilling, som lånegarantien blev ydet i forbindelse med, vedrørte krigsmateriel i den betydning, hvori udtrykket er anvendt i EF-traktatens artikel 296, stk. 1, litra b), og at garantien var nødvendig for leveringen af dette materiel til den græske hær. Kommissionen accepterer derfor, at lånegarantien er undtaget fra EF-traktatens bestemmelser om statsstøtte i medfør af undtagelsen i EF-traktatens artikel 296, stk. 1, litra b).

(38) Nedenstående analyse på grundlag af reglerne om statsstøtte vedrører derfor kun skattefritagelse A og B.

5.2. **Spørgsmålet, om der er tale om statsstøtte**

5.2.1. *Begreberne statsmidler, selektivitet, påvirkning af samhandelen og fordrejning af konkurrencevilkårene*

(39) I henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 1, »[…] er statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med fællesmarkedet i det omfang, den påvirker samhandlen mellem medlemsstaterne«, medmindre støtten er tilladt i medfør af traktatens artikel 87, stk. 2 eller 3. Begrebet statsstøtte dækker ikke kun direkte overførsler af statsmidler, f.eks. i form af tilskud, men også de tilfælde, hvor staten giver afkald på krav over for en begunstiget og således giver afkald på en indtægt.

(40) Kommissionen mener, at skattefritagelse A og B udgør statsstøtte, da de vedrører skatter og afgifter, der er statsmidler og giver ELVO en klar selektiv fordel, idet virksomheden ellers skulle have betalt denne gæld. Desuden kan fritagelserne klart henføres til staten, da de er givet gennem foranstaltninger, som er fastsat af statslige organer (dvs. med en lov, hvad angår skattefritagelse A, og med en beslutning om tilbagebetaling af skatter og afgifter, som blev truffet af skatteforvaltningen, hvad angår skattefritagelse B). Eftersom der er konkurrence og foregår samhandel mellem medlemsstaterne inden for bilindustrien, fordrejer eller truer de økonomiske fordele, som ELVO får i forhold til virksomhedens konkurrenter, med at fordreje konkurrencevilkårene og påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.

([7]) Jf. i denne henseende EF-Domstolens dom af 8.4.2008, sag C-337/05, Kommissionen mod Italien (endnu ikke offentliggjort), præmis 42-49.

5.2.2. *Kriteriet om økonomisk fordel: Grækenlands påstand om, at staten handlede som en privat sælger*

(41) Grækenland har imidlertid hævdet, at skattefritagelse A og B ikke udgør statsstøtte, da de ikke giver ELVO nogen fordel, som virksomheden ikke ville have haft under normale markedsvilkår. Som det fremgår af denne beslutnings betragtning 23-26, hævder Grækenland således, at staten handlede, som en hvilken som helst privat sælger ville have handlet under lignende omstændigheder.

(42) Denne påstand kan ikke accepteres.

(43) For det første gør Kommissionen opmærksom på, at selv om Grækenland hævder, at staten handlede, som en privat sælger ville handle under lignende omstændigheder, gjorde den brug af beføjelser, som udelukkende er statslige beføjelser, til støtteforanstaltningerne til ELVO, nemlig en særlov i forbindelse med eftergivelsen af skatter og afgifter som led i skattefritagelse A og en beslutning truffet af skattemyndigheden i forbindelse med skattefritagelse B. Der er tale om beføjelser, som en privat sælger aldrig ville kunne gøre brug af. Det kan derfor pr. definition udelukkes, at den græske stat handlede, som en privat operatør ville handle under normale betingelser ([8]).

(44) Endvidere supplerer Kommissionen med at påpege, at Grækenlands påstand om, at det forhold, at staten gav afkald på skattekrav, gav den mulighed for at få en højere nettopris (dvs. aktiernes salgspris minus den skatteindtægt, som den gav afkald på) for sine aktier i ELVO end den pris, den havde kunnet opnå, hvis den havde solgt aktierne uden at give afkald på skattekravene, blot er et argument, som ikke understøttes af nogen dokumentation (som f.eks. en sammenligning af den faktiske salgspris og den skønsmæssige aktiekurs i et alternativt scenarie). Da der ikke er det mindste, der taler for, at dette er tilfældet, kan Grækenlands udtalelse om, at skattefritagelserne udgjorde en korrekt virksomhedsforanstaltning, ikke accepteres.

(45) Derfor afviser Kommissionen Grækenlands påstand om, at staten handlede som en sælger inden for en markedsøkonomi, og anser skattefritagelse A og B for at have givet ELVO en fordel, som virksomheden ikke ville have opnået under normale markedsvilkår.

5.2.3. *Konklusion med hensyn til statsstøtte*

(46) Kommissionen må derfor konkludere, at skattefritagelse A og B udgør statsstøtte i den betydning, hvori udtrykket er anvendt i EF-traktatens artikel 87, stk. 1.

5.3. **Forenelighed med fællesmarkedet**

5.3.1. *Den påståede forenelighed inden for rammerne af statsstøtteordning N 11/91*

(47) I forbindelse med undersøgelsen hævdede Grækenland, at såfremt det fastslås, at skattefritagelse A og B udgør statsstøtte, er de under alle omstændigheder omfattet af ovennævnte ordning, som Kommissionen godkendte i sag N 11/91, og derfor også i overensstemmelse med fællesmarkedet. Kommissionen kan imidlertid ikke acceptere Grækenlands argumenter, jf. ovenfor i betragtning 27 og 28.

(48) Indledningsvis fastslår Kommissionen, at lov nr. 1892/90, som var genstand for Kommissionens beslutning N 11/91, kun finder anvendelse ved salg eller anden form for overdragelse af virksomheder, enten af samtlige aktiver eller hovedparten af disse virksomheders kapitalandele (artikel 49 i lov nr. 1892/90). I denne sag blev imidlertid kun 43 % af ELVO's aktier solgt til en privat, mens den græske stat beholdt 51 % af aktierne. Allerede af denne årsag mener Kommissionen ikke, at den delvise privatisering af ELVO er omfattet af den pågældende ordning.

(49) Selv om det, hypotetisk set, blev accepteret, at aftalen om aktiesalget hører ind under ordning N 11/91, er ordningens betingelser ikke opfyldt i den omstridte sag.

(50) Selv om det blev accepteret — igen hypotetisk set — at fabrikation af militære køretøjer ikke var omfattet af ordningens definition af bilindustri, er det nemlig en kendsgerning, at ELVO, som det fremgår ovenfor, fremstiller et bredt spektrum af køretøjer til både civil og militær anvendelse samt køretøjer kun til civil anvendelse foruden virksomhedens rent militære produktion. Denne civile produktion er i sig selv tilstrækkeligt til, at ELVO kan klassificeres som bilproducent i henhold til ordningen.

(51) Ved privatisering af bilindustrivirksomheder som ELVO er en forudgående anmeldelse til Kommissionen en grundlæggende forudsætning for, at der er forenelighed med fællesmarkedet inden for rammerne af ordningen ([9]). Grækenland anmeldte ikke den delvise privatisering af ELVO. Skattefritagelse A og B kan derfor ikke anses for at være forenelige med fællesmarkedet i medfør af ordningen.

5.3.2. *Andre grunde til forenelighed*

(52) Grækenland har ikke fremført andre grunde til forenelighed, og Kommissionen mener ikke, der er noget andet retsgrundlag, som kan medføre, at støtten kan anses for at være forenelig med fællesmarkedet.

([8]) Jf. Retten i Første Instans' dom af 17.12.2008, sag T-196/04, Ryanair (endnu ikke offentliggjort), præmis 84, 85 og 90.

([9]) Ifølge retspraksis gælder ved en godkendt støtteordning, der kræver anmeldelse af visse former for støtte (f.eks. til virksomheder i en konkret sektor), at denne støtte er undtaget fra den godkendelse, der indgår i ordningen, og kræver en særskilt anmeldelse. Denne anmeldelse er derfor en grundlæggende forudsætning og ikke blot et spørgsmål om underretning. Jf. forenede sager T-447/93, T-448/93 og T-449/93, AIETEC m.fl., Sml. 1995 II, s. 1971, præmis 129 og 135, sag C-169/95, Kommissionen mod Spanien, Sml. 1997 I, s. 135, præmis 28-29, forenede sager T-132/96 og T-143/96, Freistaat Sachsen, Sml. 1999 II, s. 3663, præmis 203, forenede sager C-57/00 P og C-61/00 P, Freistaat Sachsen, Sml. 2003 I, s. 9975, præmis 114 ff.

(53) Der er derfor Kommissionens vurdering, at den statsstøtte, der er ydet til ELVO, ikke er forenelig med fællesmarkedet.

5.4. **Fastsættelse af støttebeløbet**

(54) Den uforenelige statsstøtte skal inddrives fra ELVO. Som Kommissionen meddelte i sin beslutning om at indlede proceduren, kan den del af ELVO's produktion, der vedrører militært materiel, anses for at høre under anvendelsesområdet for EF-traktatens artikel 296, stk. 1, litra b). I det omfang støtten kom denne del af produktionen til gode, bør den ikke anses for statsstøtte, for så vidt støtten var nødvendig for beskyttelsen af Grækenlands væsentlige sikkerhedsinteresser. Dette rejser derfor spørgsmålet om, hvordan støtten er fordelt mellem de to dele af produktionen.

(55) Den statsstøtte, der er omfattet af denne beslutning, vedrører ikke en konkret aktivitet, dvs. den er ikke ydet til finansiering af et konkret projekt. Derfor bør Kommissionen definere, i hvilket omfang den pågældende statsstøtte gavnede de militære aktiviteter, og i hvilket omfang den gavnede de civile aktiviteter. Denne udregning kompliceres af, at ELVO ikke har ført særskilte regnskaber for sine militære og civile aktiviteter. Under disse omstændigheder vil Kommissionen lægge de to forskellige aktiviteters relative omfang til grund for sin analyse, og den bør derfor vurdere hver enkelt aktivitets relative vægt. Kommissionen bemærker, at enhver statsstøtte, som er ydet til ELVO, og som ikke er blevet anvendt til finansiering af en konkret aktivitet, samtidig dækkede tidligere gæld og gav ELVO en fordel, hvad angår finansiering af fremtidige aktiviteter. Når Kommissionen skal fastsætte, i hvilket omfang statsstøtten kom henholdsvis de civile og de militære aktiviteter til gavn, mener den derfor ikke, at analysen kun bør vedrøre fordelingen mellem militære og civile aktiviteter (dvs. hver enkelt aktivitets relative vægt) i det år, hvor støtten blev ydet, men at den gennemsnitlige fordeling af de to forskellige aktiviteter bør beregnes for en tilstrækkelig lang tidsperiode. Det forhold, at de to aktiviteters relative vægt kan variere meget fra år til år, er endnu en årsag til, at der bør anvendes et gennemsnit, som dækker flere år. Et konkret år er muligvis ikke repræsentativt for den gennemsnitlige fordeling mellem de to typer af aktiviteter på længere sigt.

(56) Da der ikke findes særskilte regnskaber for den civile og den militære produktion, må der anlægges en tilnærmelsesvis vurdering, der kan danne grundlag for denne fordeling. Kommissionen mener, at fordelingen af ELVO's salg til militære programmer og civile kunder, som Grækenland har gjort rede for, kan danne grundlag for en acceptabel tilnærmelsesvis vurdering af forholdet mellem civilt og militært materiel i ELVO's produktion, og at indtægterne fra skattefritagelse A og B bør fordeles i samme forhold ([10]).

(57) Grækenland har indgivet oplysninger om ELVO's salg til henholdsvis militære programmer og civile kunder. I tidsrummet 1987-2000 (begge år inklusive), dvs. den periode, som skattefritagelserne dækkede, udgjorde den vægtede gennemsnitlige andel af salget til militære programmer 79,9 %. Den civile produktions andel udgjorde således 20,1 %.

(58) Hvis dette forhold havde været anvendt i forbindelse med skattefritagelserne, ville den uforenelige støtte, som skal inddrives fra ELVO, idet samtlige beløb i beregningen er rundet op til nærmeste hele møntenhed, være 1 193 753 186 GDR x 0,201 = 239 944 390 GDR for skattefritagelse A og 3 546 407,89 EUR x 0,201 = 712 827,99 EUR for skattefritagelse B.

(59) Hvis Kommissionen accepterer, at 79,9 % af alle modtagne statsmidler anvendes til ELVO's militære aktiviteter, må den også udlede heraf, at 79,9 % af alle midler, som bruges af virksomheden, vil svare til den militære del af dens aktiviteter. Da de fleste af ELVO's aktiviteter er af militær karakter, og ELVO ikke fører særskilte regnskaber for sine civile aktiviteter, er der en risiko for, at tilbagebetalingen af den støtte, der er ydet til de civile aktiviteter, hovedsagelig vil blive finansieret med kapital, som ellers skulle have finansieret de militære aktiviteter. For at genoprette den situation, som ville herske uden statsstøtten, og for at undgå, at der ydes anden støtte til civile aktiviteter, bør Grækenland sikre, at støtten udelukkende inddrives fra ELVO's indtægter fra de civile aktiviteter ([11]).

(60) Denne beslutning vil ikke få indflydelse på den holdning, som Kommissionen kan indtage vedrørende de pågældende foranstaltningers forenelighed med bestemmelserne om det indre marked, især vedrørende offentlige indkøb og overdragelser —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Den af Grækenland ulovligt tildelte statsstøtte på 239 944 390 GDR og 712 827,99 EUR til ELVO er i strid med traktatens artikel 88, stk. 3, og er uforenelig med fællesmarkedet.

([10]) Jf., vedrørende en lignende fremgangsmåde, Kommissionens beslutning af 2.7.08 i sag C-16/04 om statsstøtte ydet af Grækenland til græske redere (som endnu ikke er offentliggjort i EU-Tidende, men kan ses på http://ec.europa.eu/competition/state_aid/register/)

([11]) Jf. beslutningen i sag C-16/2004, nævnt i fodnote 10, især betragtning 340 ff.

Artikel 2

1. Grækenland inddriver den i artikel 1 nævnte støtte fra støttemodtageren. Støtten inddrives udelukkende fra de af ELVO's indtægter, der kommer fra virksomhedens civile aktiviteter.

2. De beløb, der skal inddrives, tilskrives rente fra den dato, hvor de blev stillet til rådighed for modtageren, indtil de er tilbagebetalt.

3. Renten beregnes som rentes rente i overensstemmelse med kapitel V i Kommissionens forordning (EF) nr. 794/2004 ([12]).

Artikel 3

1. Inddrivningen af den i artikel 1 nævnte støtte er øjeblikkelig og effektiv.

2. Grækenland gennemfører denne beslutning senest fire måneder efter, at den er blevet meddelt.

Artikel 4

1. Senest to måneder efter meddelelsen af denne beslutning fremsender Grækenland følgende oplysninger til Kommissionen:

a) det samlede beløb (hovedstol og renter), som skal inddrives fra støttemodtageren (i dette tilfælde angiver Grækenland den nøjagtige dato for betalingen af de 634 088,99 EUR i forbindelse med skattefritagelse B, jf. betragtning 14, andet afsnit)

b) en detaljeret beskrivelse af de foranstaltninger, der allerede er iværksat og planlagt med henblik på efterlevelse af denne beslutning

c) dokumenter, som viser, at støttemodtageren er blevet pålagt at tilbagebetale støtten.

2. Grækenland underretter løbende Kommissionen om resultaterne af gennemførelsen af de nationale foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til denne beslutning, indtil tilbagebetalingen af den i artikel 1 nævnte støtte er afsluttet. Grækenland fremlægger desuden på Kommissionens anmodning oplysninger om de foranstaltninger, der allerede er iværksat og planlagt med henblik på efterlevelse af denne beslutning. Desuden fremlægger Grækenland detaljerede oplysninger om de støttebeløb og renter, som støttemodtageren allerede har tilbagebetalt.

Artikel 5

Denne beslutning er rettet til Den Hellenske Republik.

Udfærdiget i Bruxelles, den 24. marts 2009.

På Kommissionens vegne

Neelie KROES

Medlem af Kommissionen

([12]) Forordning (EF) nr. 794/2004 af 21.4.2004 om gennemførelse af Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93 (EUT L 140 af 30.4.2004, s. 1).

Oplysninger om de beløb, der er ydet, beløb, der skal tilbagesøges, og beløb, som er tilbagebetalt

Støttemodtager	Ydet støttebeløb, i alt (*)	Tilbagesøgt støttebeløb, i alt (*)	Tilbagebetalt beløb, i alt (*)	
			Hovedstol	Renter

(*) Angivet i mio. (national valuta).